CYTUNDEB FFRAMWAITH RHWNG
LLYWODRAETH CYMRU
A CHOMISIYNYDD Y GYMRAEG

CEFNDIR

Crëwyd Comisiynydd y Gymraeg gan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011. Daeth y rôl I fodolaeth ar y 1af o Ebrill, 2012.

Pwrpas y Cytundeb Fframwaith yw amlinellu'r berthynas waith rhwng y Comisiynydd a'r Llywodraeth, tra'n parchu annibyniaeth y Comisiynydd. Mae hefyd yn amlinellu meysydd ble bydd cyd-weithio.

CYFARFODYDD

Bydd y Comisiynydd yn cyfarfod, yn arferol, gyda'r Gweinidog sydd â chyfrifoldeb am y Gymraeg ddwywaith y flwyddyn, neu'n amlach pe byddai angen. Bydd cofnod yn cael ei baratoi o bob cyfarfod.

Bydd y Comisiynydd yn cyfarfod, yn arferol, yn chwarterol gydag Uwch-swyddogion y Llywodraeth sydd â chyfrifoldeb am y Gymraeg. Bydd cofnod yn cael ei baratoi o bob cyfarfod.

Bydd staff y Comisiynydd yn cyfarfod gyda swyddogion y Llywodraeth fel bo angen i drafod y gyllideb, Safonau, ac i gyd-weithio ar y meysydd a amlinellir yn yr Atodiadau. Bydd cofnod yn cael ei baratoi fel bo'n briodol.

RHANNU GWYBODAETH

Bydd y Comisiynydd yn rhoi gwybod i'r Llywodraeth o leiaf dau ddiwrnod gwaith o flaen llaw, gan rannu darnau dethol neu grynodeb, os yw yn bwriadu cyhoeddi unrhyw adroddiad sydd yn debygol o arwain at sylw cyhoeddus. Bydd hyn yn galluogi'r Llywodraeth i baratoi ei hymateb. Ni fydd y Llywodraeth yn datgelu gwybodaeth o'r fath cyn i'r Comisiynydd wneud ei chyhoeddiad.

Pan fydd y Comisiynydd yn cyhoeddi adroddiad ynglŷn â Llywodraeth Cymru, neu sy'n ymwneud â'i meysydd polisi, bydd yn rhannu gwybodaeth o flaen llaw ac yn ystyried

sylwadau'r Llywodraeth cyn cwblhau'r gwaith. Bydd copi o'r adroddiad terfynol yn cael ei rannu gyda'r Llywodraeth o leiaf pum niwrnod gwaith llawn cyn cyhoeddi'r adroddiad.

Bydd Llywodraeth Cymru yn gadael i'r Comisiynydd a'i Phwyllgor Archwilio a Risg wybod cyn gynted â phosib am unrhyw archwilio mewnol neu adolygiad ariannol all gael effaith ar y Comisiynydd. Bydd y Llywodraeth yn sicrhau fod y Comisiynydd yn derbyn copi o Gylch Gorchwyl archwiliad neu adolygiad o'r fath, ynghyd â chopi o'r adroddiad terfynol. Bydd y Comisiynydd yn paratoi unrhyw wybodaeth fydd ei hangen ar gyfer paratoi, neu yn ystod, unrhyw archwiliad neu adolygiad.

ARIANNU'R COMISIYNYDD

Mae llythyr yn cael ei baratoi fydd yn amlinellu'r gyllideb fydd ar gael ar gyfer y Comisiynydd yn ystod 2012-13, ynghyd â'r achosion ble bydd y Comisiynydd angen caniatâd y Gweinidog. Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 yn amlinellu'r broses o gytuno'r gyllideb ar gyfer y cyfnod ar ôl y flwyddyn gyntaf.

Bydd y Comisiynydd yn trafod unrhyw gais am newid gwaelodlin ei chyllideb ar gyfer y flwyddyn ganlynol gydag Uwch-swyddogion y Llywodraeth yn ystod y cyfarfodydd chwarterol. Bydd y Comisiynydd yn cyfarfod â swyddogion y Llywodraeth i drafod y gyllideb ddrafft yn gynnar ym mis Tachwedd. Bydd hyn yn gyfle i drafod unrhyw faterion eitemau nad ydynt yn gwbl glir. Bydd swyddogion y Llywodraeth yn ystyried ceisiadau'r Comisiynydd am gyllid mewn modd teg a heb ddylanwadu ar raglen waith y Comisiynydd. Bydd swyddogion y Comisiynydd yn darparu gwybodaeth i'r swyddogion y Llywodraeth i'w galluogi i baratoi cyngor i'r Gweinidog a pharatoi gosod y gyllideb ddrafft gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

CYD-WEITHIO

Bydd y Llywodraeth a'r Comisiynydd yn cyd-weithio mewn nifer o feysydd, a gall y rhain amrywio o dro i dro. Bydd hyn yn sicrhau fod y defnydd gorau'n cael ei wneud o adnoddau. Amlinellir y meysydd hyn yn yr Atodiadau, a gellir ychwanegu a'u diweddaru drwy gytundeb pan fo'n briodol.

ADOLYGU

Mae'r Llywodraeth a'r Comisiynydd yn cytuno i adolygu'r Fframwaith hwn yn flynyddol a'i ddiweddaru drwy gytundeb.

ARWYDDWYD

....

Emyr Roberts
Cyfarwyddwr Cyffredinol
dros Addysg a Sgiliau
Llywodraeth Cymru, dan awdurdod
y Gweinidog Addysg a Sgiliau,
un o Weinidogion Cymru

Dyddiad............................2012

....

Meri Huws
Comisiynydd y Gymraeg

Dyddiad 2012

ATODIADAU

1. **SAFONAU**

2. **GWEITHIO GYDA'R SECTOR BREIFAT AR FATERION TECHNOLEG**

3. **YSTADEGAU AC YMCHWIL**
    1. GRWP PROFFESIYNOL
    2. ADRODDIAD 5 MLYNEDD YN ANNIBYNOL
    3. COMISIYNU AR Y CYD, YNGHYD AG AR WAHAN

4. **CYFIEITHU A THERMINOLEG**

5. **HYBU A HYRWYDDO**
    1. **RHANNU GWYBODAETH AM YMGYRCHOEDD**
    2. **CYNLLUNIAU MARCHNATA Y GYMRAEG**